

VAARPLAN

2024 EEN BRUG NAAR
DE TOEKOMST

MUSEUM BROEKER
VEILING

INLEIDING

VAARPLAN 2024 MUSEUM BROEKERVEILING

Wie Museum BroekerVeiling door een langetermijnbril bekijkt, zou kunnen zeggen dat 2024 een overgangsjaar wordt. In 2023 is – onder meer samen met kwartiermakers van bureau Spinner & Langkous – hard gewerkt aan ‘de basis op orde krijgen’, een cruciale fase voor onze toekomst. In het kielzog hiervan mochten we maar liefst 66.000 bezoekers ontvangen, een indrukwekkende groei van 14%. Voor 2025 staan grootse museale stappen in de planning, die écht verschil gaan maken. Een nieuwe vaste expositie en renovatie van de lighallen zijn hier de blikvangers. Komend jaar werken we deze transformatie concreet uit, achter de schermen weliswaar, maar daarom niet minder intensief.

Het stempel ‘overgangsjaar’ doet onze exposities en evenementen in 2024 wellicht wat tekort. Want het worden absoluut twaalf bedrijvige en ook feestelijke maanden. Er wordt toegewerkt naar de nieuwe tijdelijke waterexpositie NAT, een thema dat volop in het nieuws is. We kijken

ernaar uit om het publiek hiermee weer te verrassen en aan het denken te zetten. En er valt een bijzonder jubileum te vieren: een halve eeuw Museum BroekerVeiling!

In deze platte versie van het nieuwe Vaarplan introduceren we onze koers voor 2024, met aantrekkelijke activiteiten, zowel museaal als educatief, onze programmering en de voorbereidingen voor de projecten die voor 2025 op stapel staan.

Onze focus op verbinding en verduurzaming proeft u in dit hele Vaarplan. Verder blijven we Museum BroekerVeiling zien als een brug tussen heden en verleden en als mede-schatbewaarder van het Oosterdelgebied.

Samengevat: komend jaar houden we de vaart er stevig in! En we hopen dat u van die instelling net zo enthousiast wordt als wij.

INHOUDSOPGAVE

50 JAAR MUSEUM BROEKERVEILING	4
NAT: EEN WATERRIJK THEMA	6
ONTWIKKELING NIEUWE VASTE EXPOSITIE	10
RENOVATIE OF EIGENLIJK: RE-CREATIE	12
EDUCATIE	16
MUSEALE PROGRAMMERING 2024	18

MUSEUM BROEKER
VEILING

50
JAAR

HET JUBILEUM

50 JAAR MUSEUM BROEKERVEILING

Op 28 december 1973 werd in ons afmijnlokaal de laatste officiële groenteveiling gehouden. We kunnen het ons nu niet meer voorstellen, maar het voortbestaan van het historische Broeker veilinggebouw kwam daarmee aan een zijden draadje te hangen. Sloop was een serieuze optie. Dankzij de inzet van een kleine groep betrokken Langedijkers kreeg het pand een nieuwe bestemming: op 5 juni 1974 opende Museum BroekerVeiling de deuren. Een jarenlange en intensieve renovatie van het zwaar in verval geraakte gebouw zou daarna volgen.

Hoe mooi is het dat het museum 50 jaar na dat moment opnieuw vaste grond onder de voeten heeft gekregen. Door de steun van de gemeente Dijk en Waard kunnen we komende jaren volop renoveren, verduurzamen en innoveren. U leest hier verderop meer over. In juni 2024 vieren we het 50-jarig jubileum met een gevarieerde feestweek. Hierin willen we voor een diversiteit aan groepen activiteiten organiseren: scholen, bewoners van Dijk en Waard, samenwerkingspartners en ons zakelijke netwerk. De evenementen die nu bekend zijn, vindt u verderop in het jaarprogramma.

HET JAARTHEMA

NAT: EEN DUIK IN DE WERELD VAN WATER

Na de afgelopen PRUT-jaren gaan we vanaf mei 2024 twee jaar NAT! Ook dit nieuwe jaarthema raakt aan grote actuele thema's: waterkwaliteit, wateroverlast en watertekort. Zoals het water de Langedijkers vroeger uitdaagde tot verbeeldingskracht en creativiteit, zo zoeken we nu weer die open, onderzoekende houding op.

We duiken nieuwsgierig, lerend, experimenterend in een nieuwe wereld van kansen en mogelijkheden om (duurzaam) te leven met het water. Het besef van urgentie is daarbij nooit ver weg.

We willen het waterthema menselijk dichtbij brengen. Bezoekers komen het thema dan ook op meerdere plekken in het museum tegen.

TIJDELIJKE EXPOSITIE

LEVE DE SLOOT!

EEN FRISSE BLIK OP DE HOLLANDSE SLOOT

In de historische lighallen treft de bezoeker straks een blikverruimende expositie aan over onze op het oog zo ‘slootnormale’ Hollandse sloot. We stemmen hierbij af op een brede doelgroep, van jong tot oud.

Jarenlang leefden we volop met, op en bij de sloot. De sloot was er voor het bewateren van het land en voor transport van onze groenten. We poepten en plasten erboven, wasten erbij, visten en zwommen erin en schaatsten erop. Door economische welvaart is onze relatie met de sloot

verwaterd. Er kwam riolering, we zijn letterlijk de weg op gegaan en hebben de sloot, de sloot gelaten. Leuk om af en toe doorheen te varen, maar meestal onopvallend aanwezig.

Toch is er in en rond de sloot veel bijzonders te zien en zijn we er meer mee verbonden dan we denken. Daarom nemen we in de nieuwe expo een frisse duik in de sloot. We zetten de bezoekers aan tot denken, ook over hoe we de sloot samen kunnen helpen (weer) te floreren. Want dat is hard nodig.

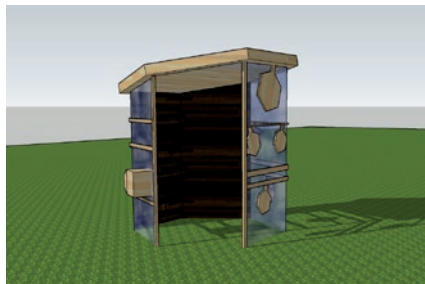
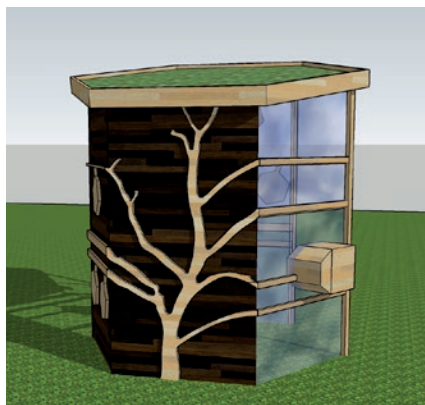
WATER & BIJEN

HET WATEREILAND

Een van de eilanden op het binnen-terrein krijgt een nieuwe inrichting. Samen met het Zuiderzeemuseum en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier werken we aan een interactieve en educatieve watertafel. Hiermee kunnen bezoekers aan de slag met waterbesparing en waterverdeling in de eigen omgeving.

Naast de watertafel krijgen bijen een prachtig onderkomen op het eiland, in samenwerking met imker William Mosch en houtkunstenaar Jan Gunneweg. Het houden van bijen is een langgekoesterde wens van ons. Liefst 75% van 's werelds belangrijkste groente- en fruitgewassen wordt door bijen bestoven. Deze kleine tuindershelden passen daarom bij uitstek bij de groene ambities van ons museum.

WATEREXPEDITIE

Met de fluisterbootjes kunnen bezoekers – jong en oud(er) – in de zomer op waterexpeditie. Ze krijgen van ons speciale tools mee om op wateronderzoek te gaan. Wat leeft er in de Langedijker wateren? Hoe schoon is het water en hoe meet je dat?

WATERVERHALEN

De rondvaarten krijgen in de NATte jaren een extra waterrijk randje. Bezoekers kunnen genieten van waterverhalen en kinderen zoeken onderweg naar waterleven. Onze schippers worden hiervoor bijgepraat door de waterkenners van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

WATERPROEF IN HET PROEFLAB

Ook het PROEFLAB gaat op de watertoer. Samen met drinkwaterpartner PWN werken we waterexperimenten uit voor onze jonge bezoekers en voor scholen. De jeugd duikt in de wereld van schoon water, van waterproeverijen, ze ontdekken waar water uit bestaat, gaan water filteren, maken zelf een waterkringloop en ontdekken wat er leeft in ons zoete oppervlaktewater.

SAMENWERKEN VOOR BETERE WATERKWALITEIT

In onze nieuwe missie en museale verhaallijn is onze onlosmakelijke verbinding met het Oosterdelgebied vastgelegd. Het is dan ook vanzelfsprekend dat Museum BroekerVeiling zich stevig inzet voor behoud en herstel van dit unieke waterrijke landschap. Dat doen we via een impactvol conglomeraat van partners, met gemeente Dijk en Waard, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Staatsbosbeheer en Stichting Veldzorg Oosterdel.

Samen werken we toe naar een hogere waterkwaliteit in het Oosterdel. Dit is zeker geen luxe, want de kwaliteit van het Nederlandse oppervlaktewater (en helaas vooral in Noord-Holland) behoort tot de slechtste van Europa. Het Oosterdelgebied biedt perspectiefrijke mogelijkheden om wél te gaan voldoen aan de Europese waterkwaliteitsnormen. Er ligt inmiddels een uitgebreid conceptplan dat tal van facetten bevat die de waterstatus positief beïnvloeden.

Van natuurlijke oeverbepanting tot een verbeterde stroming. We kijken er enorm naar uit om met onze partners stap voor stap tot een definitief plan voor een toekomstbestendig en gezond Oosterdel te komen. Via de expositie NAT delen we de noodzaak van dit ambitieuze voornemen met onze bezoekers, onder meer tijdens de rondvaarten.

VASTE EXPOSITIE

EEN NIEUWE VORM VOOR HET MUSEALE VERHAAL

Dit is een project dat in 2024 volledig moet worden uitgewerkt. De museale kwartiermakers van bureau Spinner & Langkous hebben hiervoor een brede basis gelegd aan de hand van een aantrekkelijke brandstory. Aan ons om partners en fondsen te werven die dit cruciale project willen ondersteunen, als aanvulling op de bijdrage van de gemeente Dijk en Waard. Daarnaast gaan we op zoek naar de tentoonstellingbouwers die onze nieuwe permanente expositie optimaal uit de verf laten komen.

De vaste expositie vormt straks de ondergrond van ons museale verhaal, verteld in vier ruimtes met een eigen thematiek, boeiend voor jong en oud. We gaan van ontstaansgeschiedenis met strijd tegen het water naar samenwerken, bloeiende groenteveiling, periodes van armoede, oorlog, ziekten, veerkracht, boerenslimheid en innovatie. Ons doel: verwondering oproepen bij bezoekers. Hoe kunnen mensenhanden een drassig, onleefbaar gebied zó ontwikkelen? En wat leren we daarvan voor de toekomst?

DE VIER RUIMTES IN HET KORT

1. LANGEDIJKERS GEPORTRETTEERD

Hoe gaven/geven mensen in verleden, heden en toekomst vorm aan hun omgeving

2. ONTSTAAN VAN HET GEBIED

Een onderdompelende film visualiseert de ontwikkeling van het Oosterdelgebied

3. GROEI VAN GROEI (MET PROEFLAB)

De wonderse wereld van kweken, optimaliseren en (on)gezond experimenteren

4. DE VEILDAG

Een indringende beleving van de handel in groenten

INCLUSIVITEIT

Inclusiviteit heeft altijd onze aandacht. Daarom stemmen we de nieuwe expositie af op verschillende doelgroepen – rolstoelgebonden, kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen. Via een Europees project hebben we gebouwd aan een netwerk van relaties die ons kunnen helpen bij ons aanbod voor dove, slechtziende en blinde bezoekers.

In 2024 plaatsen we ook nieuwe informatieborden op het terrein. Dit is nodig omdat de huidige borden alleen Nederlandstalig zijn en niet zijn afgestemd op een diversiteit aan doelgroepen. Verder zetten we stappen voor de ontwikkeling van een nieuwe audiotour die gaat aansluiten op de vaste expositie.

RENOVATIE... OF EIGENLIJK: RE-CREATIE

Voor de historische lighallen staat een ingrijpende herinrichting in de planning: een spannende combinatie van renovatie, innovatie én een terugkeer naar hoe het ooit was. In 2024 moet dit project grondig worden voorbereid met alle stakeholders – zowel monumentaal, vergunningtechnisch als financieel. De doelstelling is om de verbouwing in december 2024 te starten, zodat we op tijd klaar zijn voor het begin van het seizoen 2025.

RENOVATIE

HET ONTWERP

Bouwkundig ontwerpers BREG + BREG hebben voor onze horeca een ontwerp gemaakt dat aan al onze ambitieuze wensen voldoet. Een nulmeting van de historische indeling van de lighallen was hiervoor de basis. Een aantal opvallende visuele vernieuwingen:

- Delen van de lighallen worden in de historische staat teruggebracht. Bezoekers ervaren zo veel meer hoe het vroeger moet zijn geweest. Vloeren verdwijnen op plekken waar voorheen water was en bij de verbouwing worden contrastrijke materialen toegepast. Dit maakt zichtbaar wat 'oud' was en wat later is aangebracht.
- De horeca krijgt de ruimte om grote groepen te huisvesten, maar kan ruimtes ook afzonderlijk afsluiten. Hierdoor kunnen meerdere groepen tegelijk worden ontvangen.
- De horecaruimtes worden op een duurzamere manier verwarmd door te werken met 'compartimenten' en met verwarming van onderaf. Ons doel is 'van het gas af gaan' en elektriciteit opwekken via zonnepanelen die onzichtbaar op het dak van de lighallen worden geplaatst. Ook willen we warmtepompen gaan gebruiken.
- Vanuit het restaurant wordt een open zichtlijn gecreëerd over de volle lengte van de lighallen. Gasten krijgen hierdoor een prachtig beeld van deze historische locatie.

'DE PROEFTUIN'

RESTAURANT MET GROENE AMBITIES

Ook wat betreft het aanbod in de vernieuwde horecalocatie gaat de lat verder omhoog. Het uitgangspunt daarbij blijft onveranderd: we bepalen zelf wat er op de kaart komt te staan. Dat dit kan, danken we vooral aan de inzet van onze vrijwilligers. Het geeft ons de unieke mogelijkheid om het restaurant te betrekken bij de museale beleving en de kijk op eten en drinken te beïnvloeden. Deze dubbele ambitie – die past bij ons verleden – durven we gerust bijzonder te noemen in de museumwereld.

Om dit extra kracht bij te zetten, krijgt het restaurant een nieuwe naam: De Proeftuin. Natuurlijk komen groenten in de spotlights te staan, met creatieve bereidingen, maar ook gezonde voeding in het algemeen, minder vlees op de menukaart en koken zonder voedselverspilling. Het spreekt vanzelf dat we de opbrengst van onze eigen akkers gebruiken. Daarnaast streven we naar producten met een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk.

PROEFLAB EDUCATIE

In 2024 gaan we in volle vaart verder met het PROEFLAB, onze nieuwe educatieve ruimte. We ontvangen scholen in het museum en onze Reizende PROEFLABbus is inmiddels ook op locatie bij scholen in te zetten. Onze verrassende experimenten zijn een groot succes in de regio!

HET PROEFLAB-TEAM PROFESSIONALISEERT

We verdiepen het programma en ontwikkelen nieuwe proeven. De samenwerking met partner PWN geeft inhoudelijk ruggengraat aan WaterPROEF.

Ook het team van ingewerkte medewerkers groeit, en bestaat uit vaste krachten gecombineerd met vrijwilligers, en stagiaires van Vonk (opleiding Voeding en Voorlichting) en de Reinwardt Academie.

Daarnaast verbreden we de doelgroep. We zijn in 2023 gestart met groep 5/6 en geleidelijk gegroeid naar een gedifferentieerd aanbod voor elke leeftijdsgroep. Hiermee bedienen we inmiddels het hele basisonderwijs. Ons doel is om in 2024 6000 kinderen/jongeren te bereiken. In 2023 waren dat er al 4000 (vanaf april).

VERSTERKEN VAN EDUCatieve ACTIVITEITEN

Naast het PROEFLAB werken we over het hele terrein aan het versterken van educatieve activiteiten. Zo werken we aan een nieuwe speurtocht voor kleuters, die moet zorgen voor een interactieve, vrolijke en educatieve ervaring die aansluit bij hun leeftijd en begripsvermogen. De speurtocht voor oudere kinderen wordt aangepast aan de nieuwe tijdelijke expositie NAT.

De onderbouw van het voortgezet onderwijs blijkt met wat aanpassingen ook enthousiast te zijn over het PROEFLAB. We onderzoeken de mogelijkheden om deze leeftijdsgroep ook op het terrein een educatieve/ digitale beleving te gaan bieden.

SAMENWERKEN

Het PROEFLAB wordt mogelijk gemaakt door nauwe samenwerking met partners als Rabobank Coöperatief Dividend, De Groot en Slot Foundation, Klaver Auto, Nh1816 en de Provincie Noord-Holland.

Dankzij deze partners konden we onze wens – de kosten van het PROEFLAB voor scholen laag houden – in 2023 daadwerkelijk realiseren. Dit maakt het voor alle kinderen mogelijk om kennis te maken met ons museum. We zijn blij dat dit ook in 2024 kan!

JAARPROGRAMMA

MUSEALE PROGRAMMERING 2024

Ook in 2024 is er weer genoeg te doen in en rond het museum. Het wordt een NAT jaar. Waar mogelijk sluit het programma aan op dit thema. En natuurlijk komen de vaste evenementen ook weer terug.

WERELD WATERDAG

→ **22 maart** Wereld Waterdag: Zijn we al waterproof? We geven een eerste voorproefje van ons themajaar!

MEIVAKANTIE

LEVE DE SLOOT!
EERSTE TEST MET PUBLIEK

FEESTWEEK 50 JAAR MUSEUM BROEKERVEILING

- **5 juni** De jeugd is de toekomst: het museum wordt deze dag gerund door kinderen
- **6 juni** Officiële opening tijdelijke expositie 'Leve de sloot!'

ZOMERVAKANTIE

- Doen als Toen
- Waterproeverij
- Midsummernight watertour

SEPTEMBER

- Full moon Sup
- Workshops: Fermenteren kun je leren
- **7 en 8 sept** Streekmarkt
- **12 sept** Coolinair Langedijk
- **14 en 15 sept** Open Monumentendag
- **28 sept** Burendag

HERFSTVAKANTIE

- Op slootexpeditie met een slootexpert

NOVEMBER

- Waterlezingen

DECEMBER

- Pakhuis van Sinterklaas

De horeca in de lighallen is in deze periode voor het laatst open. In januari 2025 hopen we te starten met de renovatie van de horeca.

MUSEUM BROEKER
VEILING

50
JAAR